

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

Недооцінка суспільно-гуманітарних дисциплін призводить до суперечності між фундаментальним та спеціальним у змісті освіти, між гуманітарним та природничо-науковим, між загальним та фаховим, між гносеологічним та аксіологічним, між теоретичним та праксеологічним. Як наслідок, це негативно впливає на всі етапи формування особистісних якостей майбутніх фахівців, бо саме виші є джерелом формування національної інтелігенції, в якій поєднуються як високий рівень професійної підготовки, так і гідні моральні риси особистості.

Орієнтація вищої освіти на популяризацію національних досягнень через призму світових здобутків, а також зміцнення націєтвірних основ сприятимуть консолідації українського суспільства, формуванню відданих патріотів, які при цьому виявлятимуть свою громадянську позицію, дбатимуть про імідж своєї держави у світі.

Викладання суспільно-гуманітарних дисциплін у системі вищої медичної освіти є основою національно-патріотичного виховання молоді та спрямоване на формування позитивних якостей громадянина України – висококваліфікованого фахівця в галузі медицини і фармації. Адже вища медична освіта має сприяти поширенню та втіленню вартостей відкритого суспільства, а саме: ідей самоцінності людського життя, особистої гідності, свободи, рівності перед законом тощо.

Якісно новий рівень вищої освіти має забезпечити майбутньому спеціалісту вихід на європейський та світовий ринки праці, що стає можливим за умови, коли високий рівень фахової підготовки підкріплюється потребою, умінням і готовністю кожного свідомого суб'єкта до оновлення та поповнення знань упродовж усього життя. Далеко не останнє місце у формуванні такої особистості належить мовній підготовці, що є невід'ємною складовою професіограми майбутнього медичного та фармацевтичного працівника.

Отже, за умов глобалізації, у контексті євроінтеграції та водночас на тлі державотворення й українського національного самовизначення, вирішення мовних проблем, реформування соціального управління і системи продуктивних сил, а також у процесі формування культурних цінностей як фактору відродження духовності українського народу гуманітарна підготовка повинна стати невід'ємною складовою професійної.

Наместюк С.В.

СИСТЕМА І СТРУКТУРА ЛЕКСИЧНОГО РІВНЯ МОВИ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Мета нашої теми полягає у вивченні семантики слова, її систематизації, організації, які є вирішальними елементами вивчення мови. Адже слово само по собі майже нічого не означає і навіть його значення є відносним. Проте, слово набуває сили в контексті. Завдання - дослідження лексико-семантичного поля медичних епонімів. Матеріал дослідження – тематичні групи, які утворюють іменники, що належать до досліджуваного лексико-семантичного поля та їх синтагматичні партнери. Метод дослідження – роздроблення на тематичні групи – а саме, вказати це сукупність матеріальних та ідеальних денотатів (референтів), які позначені словами-знаками. Тематична група характеризується двома основними рисами: позамовна обумовленість відносин між її елементами; різнотипні стосунки між членами ТГ або відсутність будь-яких стосунків взагалі.

Лінгвісти часто звертаються до терміну структура. Термін цей міцно закоренився у мовознавстві і пов'язаний із важливим напрямком у вивченні мови (структурна лінгвістика), в основі якого лежить визнання мови чітко організованою системою.

Чимало лінгвістів вважають терміни система і структура синонімічними. Істотне уточнення в таке вживання цих термінів вніс О.С.Мельничук, обґрунтувавши думку, що терміни система і структура відбивають одну і ту складову частину одиниць мови, що утворюють цілісність, єдність (система) і з боку цієї цілісності, що членуються на складові частини, і певним чином організуються (структура). На думку О.С.Мельничука, "система і

структура мови можуть бути охарактеризованими як загальний закон внутрішньої організації і функціонування мови". Поняття системи мови з точки зору А.І. Кузнецової – це підхід до вивчення мовних явищ як елементів складної структури. Під системою зазвичай розуміють взаємозв'язок і взаємодію між рядом явищ одного порядку (іноді термін "система" використовується в розумінні чогось цілого). Осмислення мови як системи ми знаходимо у Фердинанда де Сосюра. Він розробив учення про мову як систему знаків, що є вагомим лише в протиставленні. За Ф.Сосюрою, мова – «це точна система, і його теорія повинна бути системою настільки ж точною як мова».

На думку Ж.П. Соколовської цілісний аналіз сукупності есемантичних відношень в лексиці здається, на перший погляд, неможливим через неосяжність словникового складу тої чи іншої мови на даній стадії її розвитку. Якщо системність фонологічного рівня й граматики в мовознавстві після Сосюрівського періоду не викликала сумнівів, то на питання чи лексика є системою, мовознавці давали різні відповіді. У вітчизняному мовознавстві про системність лексики було заявлено ще в минулому столітті. Видатний український мовознавець О.О.Потебня закликав учених вивчати семантичні відношення між словами, закони і правила внутрішніх змін у групах семантично пов'язаних слів. Лексика – це не механічне нагромадження слів, а система і на це вказують такі факти: виведення одних одиниць з інших одиниць однієї й тієї ж мови, тобто можливість тлумачення будь-якого слова іншими словами (мовознавство – наука про мову); можливість описати семантику слова за допомогою обмеженого числа елементів (плавати – рухатися у воді); системність і упорядкованість об'єктивного світу, що відображається в лексиці.

Никифорук Т.М.
ВПЛИВ ВІРШОВАНОЇ ТВОРЧОСТІ Й.-В. ГЕТЕ ТА Г. ГАЙНЕ
НА ПОЕЗІЮ С. ВОРОБКЕВИЧА

Кафедра суспільних наук та українознавства
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

С. Воробкевич як буковинець і випускник німецької гімназії знав творчість німецьких класиків. Щодо Й.-В. Гете, матеріалом для зіставлення є його твір «Танець мерців» та поезія С. Воробкевича «Мертвецька нічна гульня». Нічні танці покійників – один із традиційних мотивів у світовій літературі. У Й.-В. Гете він має форму середньовічної балади, у якій йдеться про зухвалий вчинок вартового: побачивши нічний танець мерців, які познімали з себе довге біле вбрання, він викрадає чийсь саван. Один з мертвих лізе до нього по стіні башти, щоб забрати свою одягу. Нагнітання жаху завершує розв'язка в останній строфі. Балада німецького класика написана семивіршами Амф 4,3,4,3,4,4,3 з римуванням аВаВссD. Буковинець «українізує» страшний мотив і робить його певною мірою естетичнішим. Увага автора переноситься зі змалювання жаху на змалювання картин, що викликають співчуття до персонажів балади – Олени, яка «вчора в могилу закрита» і Петра, який тужить за нею. Як і в німецькому джерелі, розкриваються гроби, але виходять з них «прекрасні дівчата» «у білій одежі» і, очолювані Оленою, розпочинають танець, до якого приєднується і живий Петро. З третіми півнями дівчата зникають, залишається лише вже померлий Петро.

Форма балади С. Воробкевича простіша, ніж у німецького генія: вона написана нерозмежованими катренами чотиристового цезурованого амфібрахія з римуванням АbАb. Цікаво, що посеред тексту, бажаючи підкреслити зміну ситуації чи настрою, автор виділяє два семивірші (рядки 21-й – 27-й, та 23-й – 29), які можуть сприйматися як натяк на будову прототексту. Завершальний чотиривірш стає першим версом п'ятивірша.

Цікаво також зіставити баладу Й.-В. Гете «Лісовий король» і Воробкевичів твір (теж баладу) «Марічка» у яких простежуємо подібність тематики та форми. У німецького генія подано моторошну картину: батько з хворою дитиною на руках мчить верхи крізь нічний ліс. Хворій дитині ввижається нічний король, який кличе її до себе. У творі С. Воробкевича дівчина, у якої загинув коханий і яка провела добу біля його тіла на морозі, зізнається матері.